

Anonymiseret version

Oversættelse

C-537/23 – 1

Sag C-537/23

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

22. august 2023

Forelæggende ret:

Cour de cassation (Frankrig)

Afgørelse af:

13. april 2023

Appellant:

Societa Italiana Lastre (SIL)

Indstævnt:

Agora SARL

[udelades]

[udelades]

DOM AFSAGT AF COUR DE CASSATION, PREMIÈRE CHAMBRE CIVILE
(kassationsdomstol, første afdeling for civile sager, Frankrig),

DEN 13. APRIL 2023

[udelades]

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

- 1 I henhold til den appellerede dom (Rennes, 4.11.2021) har det franske selskab Agora med henblik på udførelsen af bygge- og anlægsarbejde bestilt af [to fysiske personer, der lever i et parforhold (bygherrerne)], indgået kontrakt med det

italienske selskab SPA Italiana Lastre (SIL) om levering af facadebeklædning, der fastsætter: »Ved enhver tvist, der er opstået i forbindelse med nærværende kontrakt, eller som har et særligt retsforhold til kontrakten, tilkommer kompetencen Retten i Brescia. Societa Italiana Lastre forbeholder sig retten til at føre en sag for en anden kompetent ret i Italien eller i udlandet.«

- 2 I november 2019 og januar 2020 anlagde [bygherrerne] erstatningssøgsmål mod underentreprenøren for bygge- og anlægsarbejdet, samt leverandøren af facadebeklædningen.
- 3 Selskabet SIL har fremsat indsigelse om manglende international kompetence, over for det af Agora fremsatte garantikrav.
- 4 Appeldomstolen har afvist indsigelsen om manglende kompetence, idet den er af den opfattelse, at denne klausul giver selskabet SIL et bredere udvalg af domstole end selskabet Agora uden at specificere de objektive faktorer, som parterne var blevet enige om, for at identificere den domstol, der kunne anlægges sag ved, og at den derfor gav SIL et skønsmæssigt valg, der var i strid med målet om forudsigelighed, som værnetingsklausuler skal opfylde, og at den derfor var ulovlig.

Anbringendets indhold

- 5 Selskabet SIL har anfægtet den appellerede dom, idet den stadfæstede kendelsen om afvisning af indsigelsen om stedlig kompetence, med følgende begrundelse:

»1°/ at appeldomstolen har tilsidesat artikel 455 i code de procédure civile (den civile retsplejelov) ved at fastholde afvisningen af indsigelsen om manglende international kompetence, der er fremsat af selskabet SIL, uden at forholde sig til det afgørende anbringende om, at den omtvistede værnetingsklausul i henhold til artikel 25, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 skulle vurderes i henhold til italiensk ret og ikke fransk ret

2°/ at gyldigheden af en værnetingsaftale vurderes i overensstemmelse med lovgivningen i den stat, hvis domstole er udpeget; at appeldomstolen, ved at fastslå, at den af parterne aftalte værnetingsklausul ville være ulovlig efter at have konstateret, at denne klausul udpegede Retten i Brescia i Italien som den kompetente ret, uden at italiensk ret samtidig fandt anvendelse, har tilsidesat artikel 25, stk. 1, i Europa Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.«

Relevante retsfor skrifter

- 6 I henhold til konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, har De

Europæiske Fællesskabers Domstol (Coreck Maritime-dommen, dom af 9.11.2000, sag C-387/98) fastslået, at artikel 17, stk. 1, skal fortolkes således, at der ikke stilles krav om, at en værnetingsklausul skal være formuleret på en sådan måde, at det skal være muligt at fastslå, hvilken ret der har kompetencen, udelukkende ud fra klausulens ordlyd, at det er tilstrækkeligt, at bestemmelsen angiver de objektive forhold, som parterne er nået til enighed om med henblik på valget af den eller de retter, som de vil indbringe allerede opståede eller fremtidige tvister for, at disse forhold, som skal være tilstrækkelige præcise til at sætte den ret, som sagen er indbragt for, i stand til at afgøre, om den har kompetence til at påkende sagen, kan eventuelt konkretiseres gennem de omstændigheder, der foreligger i sagen.

- 7 Det følger af artikel 25, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, den såkaldte Bruxelles I a-forordning, at såfremt parterne, uanset deres bopæl, har aftalt, at en ret eller retterne i en medlemsstat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er denne ret eller disse retter kompetente, medmindre aftalen er materielt ugyldig efter loven i den pågældende medlemsstat. Medmindre parterne har aftalt andet, er denne ret eller disse retter enekompetente.

Begrundelse for den præjudicielle forelæggelse

- 8 [Bruxelles I a-forordningens] artikel 25, stk. 1, indfører en henvisning til lovgivningen i den medlemsstat ved den ret, der er blevet valgt til at foretage en vurdering af »den materielle« gyldighed af værnetingsklausulen.
- 9 Denne præcisering rejser spørgsmålet om rækkevidden af denne henvisning, navnlig når der er tale om asymmetriske værnetingsklausuler, som kun giver en af parterne mulighed for at vælge en ret efter eget valg, der har kompetence i henhold til de almindelige retsregler, udover den ret, som er nævnt i denne klausul.
- 10 Såfremt den anden part gør gældende, at denne klausul er ulovlig som følge af dens unøjagtighed og/eller dens ulige karakter, skal dette spørgsmål da afgøres på baggrund af de selvstændige regler i Bruxelles I a-forordningens artikel 25, stk. 1, og det mål om forudsigelighed og retssikkerhed, der forfølges med denne forordning, eller skal spørgsmålet afgøres ved anvendelse af lovgivningen i den medlemsstat, der er udpeget ved klausulen? Med andre ord vedrører dette spørgsmål klausulens materielle gyldighed i denne bestemmelses forstand? Eller skal det derimod antages, at betingelserne for klausulens materielle gyldighed skal fortolkes indskrænkende og kun omfatter materielle ugyldighedsgrunde, navnlig svig, fejl, bedrageri, vold og manglende retsevne?
- 11 Såfremt spørgsmålet om, hvorvidt klausulen er unøjagtig eller ubalanceret, skal afgøres på grundlag af selvstændige regler, skal Bruxelles I a-forordningens

artikel 25, stk. 1, da fortolkes således, at en klausul, som kun tillader en part at anlægge en sag ved en enkelt ret, mens den anden part udover denne ret kan anlægge sag ved en anden ret, der har kompetence i henhold til de almindelige retsregler, skal eller ikke skal finde anvendelse?

- 12 Såfremt asymmetrien i en klausul er en materiel gyldighedsbetingelse, hvordan skal denne tekst da fortolkes, og navnlig henvisningen til lovgivningen i den stat, hvor den valgte ret er beliggende, når flere retter er udpeget i denne klausul, eller når klausulen udpeger en ret, men samtidig giver en af parterne mulighed for at vælge en anden ret, og når dette valg ikke endnu er truffet på den dag, hvor sagen er anlagt:
- Er den nationale lovgivning, der finder anvendelse, kun den lovgivning, som gælder for den eneste udtrykkeligt udpegede ret, uanset at der også kan anlægges sag ved andre retter?
 - Hvis der er tale om flere udpegede retter, er det da muligt at henholde sig til lovgivningen ved den ret, hvor sagen faktisk er anlagt?
 - Skal det henset til 20. betragtning til Bruxelles I a-forordningen antages, at henvisningen til lovgivningen ved retten i den udpegede medlemsstat, skal forstås som de materielle regler i denne stat, eller den pågældende stats lovvalgsregler?

PÅ GRUNDLAG AF DISSE PRÆMISSER

Henset til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde

FORELÆGGES Den Europæiske Unions Domstol følgende spørgsmål:

1°) Når der er tale om asymmetriske værnetingsklausuler, som kun giver en af parterne mulighed for at vælge en ret efter eget valg, der har kompetence i henhold til de almindelige retsregler, ud over den ret, som er nævnt i denne klausul, og såfremt den anden part gør gældende, at denne klausul er ulovlig som følge af dens unøjagtighed og/eller dens ulige karakter, skal dette spørgsmål da afgøres på baggrund af de selvstændige regler i Bruxelles I a-forordningens artikel 25, stk. 1, og under hensyn til det mål om forudsigelighed og retssikkerhed, der forfølges med denne forordning, eller skal spørgsmålet afgøres ved anvendelse af lovgivningen i den medlemsstat, der er udpeget ved klausulen[?] Med andre ord vedrører dette spørgsmål i denne bestemmelses forstand klausulens materielle gyldighed? Skal det derimod antages, at betingelserne for klausulens materielle gyldighed skal fortolkes indskrænkende og kun omfatter materielle ugyldighedsgrunde, navnlig svig, fejl, bedrageri, vold og manglende retsevne?

2°) Såfremt spørgsmålet om, hvorvidt klausulen er unøjagtig eller ubalanceret, skal afgøres på grundlag af selvstændige regler, skal Bruxelles I a-forordningens artikel 25, stk. 1, da fortolkes således, at en klausul, som kun tillader en part at anlægge en sag ved en enkelt ret, mens den anden part foruden denne ret kan

anlægge sag ved en anden ret, der har kompetence i henhold til de almindelige retsregler, skal eller ikke skal finde anvendelse?

3°) Såfremt asymmetrien i en klausul skal anses for at være et spørgsmål om materiel gyldighed, hvordan skal denne tekst da fortolkes, og navnlig henvisningen til lovgivningen i den stat, hvor den valgte ret er beliggende, når flere retter er udpeget i denne klausul, eller når klausulen udpeget en ret, men samtidig giver en af parterne mulighed for at vælge en anden ret, og når dette valg ikke endnu er truffet på den dag, hvor sagen er anlagt:

- Er den nationale lovgivning, der finder anvendelse, kun den lovgivning, som gælder for den eneste udtrykkeligt udpegede ret, uanset at der også kan anlægges sag ved andre retter?
- Hvis der er tale om flere udpegede retter, er det da muligt at henholde sig til lovgivningen ved den ret, hvor sagen faktisk er anlagt?
- Skal det henset til 20. betragtning til Bruxelles I a-forordningen antages, at henvisningen til lovgivningen ved retten i den udpegede medlemsstat, skal forstås som de materielle regler i denne stat, eller den pågældende stats lovvalgsregler?

[udelades]

ARBEJDSDOKUMENT